

CHR. HANSEN A/S
Sundsnæs 10
6300 Gråsten

Virksomheder
J.nr. MST-1270-02202
Ref. gibud/bjens
Den 30. juni 2017

MILJØGODKENDELSE

UDEN NYE VILKÅR

SUPPLEMENT TIL MILJØGODKENDELSE AF 30. JUNI 2009

ERSTATTER MILJØGODKENDELSE AF 20. NOVEMBER 2015

For:
CHR. HANSEN A/S

Matrikel nr.:
CVR-nummer:
P-nummer:
Listepunkt nummer:

Sundsnæs 10
6300 Gråsten
Gråsten Adsbøl 0858
12516479
1002924640
Bilag 2, pkt. D210 b: Virksomheder,
der ved en kemisk eller biologisk
proces fremstiller tilsætningsstoffer
og hjælpestoffer, f.eks. emulgatorer
og stivelsesderivater, herunder til
levnedsmiddelindustrien (s)
MST-1270-02202

J. nummer:

Miljøgodkendelsen omfatter:

Ny tilbygning til færdigvarelager/kølelager +5 °C som erstatter 17 køleanlæg

Dato: 30. juni 2017

Godkendt: Gitte Budtz

Annonceres den 30. juni 2017
Klagefristen udløber den 28. juli 2017

Søgsmålsfristen udløber den 29. december 2017

Indledning

Chr. Hansen A/S har den 6. marts 2017 fremsendt en ansøgning, hvori der er foretaget enkelte støjreducerende ændringer af projektet, bl.a. i form af afskærmning af en kilde samt ændret placering af to containere. Dokumentation for overholdelse af støjvilkår er fremsendt den 6. marts 2017 i forbindelse med denne ansøgning.

Chr. Hansen A/S har sammen med ansøgningen den 6. marts 2017 indsendt en støjberægning, udført som et støjnotat. Støjnotatet er et supplement til støjkortlægningen af virksomheden i 2012, afrapporteret i prøvningsrapport P5.001.12. Notatet beskriver støjbelastningen efter etablering af i alt 17 stk. 40 fods kølecontainere på virksomhedens grund, som virksomheden på dette tidspunkt søgte miljøgodkendelse til.

Støjberegningerne i notatet viser, at der efter etableringen af de nye kølecontainere forekommer mindre overskridelser af de vejledende støjgrænser i dagperioden på søndage på 0,3 dB i referencepunkt R1 (boligområde), samt alle dage om natten på 0,6-1,5 dB i referencepunkterne R1 og R3 (boligområde).

De beregnede overskridelser lå alle indenfor den beregnede måleusikkerhed. Men i forbindelse med godkendelse af udvidelser af eksisterende virksomheder skal det sandsynliggøres, at grænseværdier kan overholdes, og i sådanne tilfælde accepteres overskridelser af den gældende grænseværdi ikke - ej heller ikke-signifikante overskridelser, det vil sige overskridelser som ligger indenfor den beregnede usikkerhed. På den baggrund kunne Miljøstyrelsen ikke godkende det beskrevne projekt. Den 26. juni 2015 blev Chr. Hansen A/S derfor meddelt afslag og samtidig anmodet om at fremsende ansøgning om et ændret projekt, der kunne overholde de eksisterende støjgrænser.

Chr. Hansen A/S har den 14. august 2015 fremsendt en ny ansøgning, hvori der er foretaget enkelte støjreducerende ændringer af projektet, bl.a. i form af afskærmning af en kilde samt ændret placering af to containere. Dokumentation for overholdelse af støjvilkår er fremsendt den 28. august 2015. Projektet blev miljøgodkendt den 20. november 2015.

Projektet med de 17 midlertidige kølecontainere blev omformuleret og projektet blev ændret til den nuværende ansøgning modtaget den 6. marts 2017, hvor der søges om dette nye færdigvarelager/kølelager +5 °C som udfaser de 17 køleanlæg. Miljøstyrelsen vurderer, at driften af det nye kølelager vil kunne ske inden for rammerne af de gældende vilkår. Støjberegninger viser således, at støjen fra kølelageret vil være lavere end støjen fra de kølecontainere, som det erstatter.

Det ansøgte er omfattet af bilag 2 i VVM-loven. Miljøstyrelsen har foretaget en VVM-screening og har medio juni 2017 afgjort, at projektet ikke er VVM-pligtigt.

Afgørelse og vilkår

På grundlag af oplysningerne i bilag A, ansøgning om miljøgodkendelse, godkender Miljøstyrelsen hermed ny etablering af tilbygning til færdigvarelager/kølelager +5 °C som erstatning for 17 udendørs køleanlæg (40 fods containere) og ny etablering af kølekompressorer indesluttet i en teknisk egnet bygning samt et logistikkontor til "pick and pack" hvor transportøren kan melde sin ankomst. Der etableres samtidig 3 nye sluser til afhentning af varer på lastbiler hos Chr. Hansen A/S, Sundsnæs 10, 6300 Gråsten.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 33, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven¹.

Godkendelsen gives som et tillæg til gældende miljøgodkendelse af 30. JUNI 2009. Når kølebygningen tages i brug, bortfalder miljøgodkendelse af 20. november 2015.

Det er vurderet at de gældende vilkår i hovedgodkendelsen er tidssvarende og tilstrækkelige i forhold til etablering af nyt færdigvarelager/kølelager +5 °C og etablering af CO₂ baserede kølekompressorer indesluttet i en teknisk egnet bygning samt et logistikkontor og etablering af 3 nye sluser til afhentning af varer på lastbiler, og at der ikke er behov for nye vilkår.

Med dette tillæg meddeles der ikke nye vilkår.

Godkendelsen tages op til revurdering i overensstemmelse med reglerne i miljøbeskyttelseslovens § 41a, stk. 2 og stk. 3.

Sagens oplysninger

Chr. Hansen A/S har ved ansøgningen af 6. marts 2017 søgt om ændring i forbindelse med udbygning/tilbygning til færdigvarelager og etablering af permanent kølelager + 5 grader med 2 CO₂ baserede kølekompressorer og dermed en ændring af virksomhedens miljøgodkendelse af 30. juni 2009.

Chr. Hansen A/S har siden år 2015 haft 1-15 mobile kølecontainere på virksomhedens adresse i Gråsten i takt med at behovet for lagerplads er steget.

Miljøteknisk vurdering

Nærværende godkendelse er baseret på de miljøtekniske beskrivelser af fermenteringsfabrikken fremsendt den 6. marts 2017 og på supplerende oplysninger fra opklarende møde af den 3. maj 2017. En samlet oversigt over sagens akter findes i bilags fortegnelsen.

Virksomhedens hovedaktivitet er produktion af naturlige ingredienser til fødevarerindustrien. I Gråsten fremstiller virksomheden osteløbe (enzymer) fra ko- og kalvemaver samt bearbejdning af koagulanter og andre enzymer (halvfabrikata). Produkterne fremstilles både i flydende form og i pulverform.

Der foregår produktion, pakning, oplagring og distribution på stedet. Procesforløbet for produktion af enzymer omfatter overordnet 7 trin

- Opblanding og opvarmning af råvarer
- Separering
- Filtrering
- Standardisering
- "Løbe" til pulverproduktion tørres
- "Løben" enten tappes og/eller pakkes

---

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, lovbekendtgørelse nr. 1189 af 27. september 2016.

- Mellemprodukter og færdigvarer holdes kølet på lager, som er det virksomheden ansøger om at opfører.

Virksomhedens hovedaktivitet er produktion af både animalsk løbe, fermenteret løbe og mikro løbe. Denne aktivitet udfør virksomhedens hovedlistepunkt og er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2, listepunkt 210 b.

I den miljøtekniske beskrivelse af etableringen af færdigvarelager/kølelager +5 grader har Chr. Hansen A/S beskrevet de ændringer, som udvidelsen forudsætter.

På baggrund af virksomhedens oplysninger vurderer Miljøstyrelsen, at Chr. Hansen A/S, Gråsten, i forbindelse med etableringen har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af emissioner, og at det godkendte derfor ikke vil påføre omgivelserne forurening, der er uforenelig med omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Miljøstyrelsen vurderer, at den væsentlige miljøpåvirkning fra *ændring af brugen* af op til 17 udestående kølecontainerne til etablering af nyt kølelager +5 grader er støj – dels fra containernes kølekompressorer som stod ude. Dels den miljømæssige gevinst ved at bruge CO₂ som kølemiddel i stedet for R22 (freon). Ombygningen giver også en gevinst fra minimering af intern kørsel med truck med færdigvarer til og fra ude kølecontainer området. Nu køres mellemprodukter direkte ind i et færdigvarelager uden at komme udenfor med varerne.

Støj

Chr. Hansen A/S Gråsten har med miljøansøgningen den 6. marts 2017 fremsendt en akkrediteret måling af ekstern støj beregnet i fremtidig situation efter etablering af ny kølehal. Støjrapporten er vedlagt bilag A, og har rapport nr. P5.002.17.

Rapporten dokumenterer de eksterne støjforhold efter etablering af ny kølehal hos Chr. Hansen A/S Gråsten, Sundsnæs 10, 6300 Gråsten. Støjforholdene belyses på baggrund af ansøgning om tilladelse til opførelse af en ny kølehal, som skal erstatte 15 midlertidigt opstillede kølecontainere, dokumenteret tidligere i rapport nr. P5.008.15.

Undersøgelsen omfatter både stationære støjkluder, samt støj fra kørsel med personbiler, lastbiler og trucks på fabrikkens område. Målingerne på virksomhedens faste anlæg er udført den 25. september 2008 og 11. januar 2012 og beskrevet i rapport P5.001.12. Målinger på det midlertidige lager er udført den 30. april 2015 og den 18. august 2015. Der er anvendt støjdata fra leverandører i forbindelse med den planlagte kølehal.

Støjbelastningen er beregnet i 3 referencepositioner, som repræsenterer de mest støjkritiske naboer. Referencepositionerne R1 og R3 repræsenterer nærliggende boliger mens R2 repræsenterer støjbelastningen i erhvervsområde.

Beregningerne viser, at støjgrænserne vil kunne overholdes efter etablering af den nye kølehal.

Referencepunkt	Døgn - Ind- de- ling Kl.	Sam- let nivea u alle kilder LAeq dB	Støj Belast -ning Lr dB	Støj- græn - ser dB	Over- skrid - else dB	Bereg- Net Usik- kerhe d	Støjgrænse signifikant overskrede t
R1: Sundkobbøl 25							
Søndage, dag	07-18	38,9	39	40	-	3,1	-
R2 Sundnæs 33							

Hverdage, dag	07-18	40,9	41	60	-	2,7	-
Søndage, dag					-		-
R3 Sundkøbbel 27							
Hverdage, dag	07-18	41,6	42	45	-	3,1	-
Alle dage, nat	22-07	34,6	35	35	-	2,4	-

Tabel 1 uddrag af støjrapport

Chr. Hansen A/S har tidligere ved lovliggørelse af de 15 kølecontainere og med brev af den 14. august samt 28. august 2015 vedlagt en akkrediteret støjberregning, udført som miljømåling – ekstern støj (rapport nr. P5.008.15). Støjberregningen er baseret på en tidligere rapport (P5.001.12) udarbejdet i 2012 i forbindelse med en ansøgning om vilkårsændring. Støjberregningen omfatter alle virksomhedens stationære støjklender som afkast og motorer samt støj fra køretøjer som personbiler og trucks på fabrikkens område. Med en genmåling (foretaget af Grøntmij) af én støjkilde (køler ud for vedligeholdingsbygningen) blev konklusionen, at alle støjgrænser i referencepunkterne var overholdt. Derfor fik Chr. Hansen Gråsten tilladelse til de 15 midlertidige kølecontainere indtil et nyt permanent kølelager var etableret.

Chr. Hansens A/S vilkår for støj fremgår af vilkår 33 i virksomhedens miljøgodkendelse fra 2009:

I: I industriområder, hvor boliger kun er tilladt, hvis de er nødvendige for virksomhedens drift.

II: I øvrige industriområder og ved boliger i det åbne land / blandet bolig- og erhvervsbebyggelse.

III: I områder for åben og lav boligbebyggelse/ i samme.

	kl.	Reference tidsrum (timer)	Industriområder, hvor boliger kun er tilladt, hvis de er nødvendige for virksomhedens drift. dB(A)	Øvrige industriområder og ved boliger i det åbne land / blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. dB(A)	Områder for åben og lav boligbebyggelse/ i samme. dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8	60	55	45
Lørdag	07-14	7	60	55	45
Lørdag	14-18	4	60	45	40
Søn- & helligdage	07-18	8	60	45	40
Alle dage	18-22	1	60	45	40
Alle dage	22-07	0,5	60	40	35
Spidsværdi	22-07	-	-	55	50

Det fremgår af beregningsresultaterne, at grænseværdierne for støj ikke er overskredet i nogle af referencepunkterne. Chr. Hansen A/S overholder dermed de eksisterende vilkår for støj.

På den baggrund er det Miljøstyrelsens vurdering, at etableringen af kølelageret og dennes støjbelastning kan rummes indenfor virksomhedens eksisterende miljøgodkendelse, og ikke strider mod vilkår heri.

Beskrivelse af nye støjklider ved projektet

Projektet vil medføre to nye støjklider fra nyt køleanlæg i teknikrummet på nordsiden af den nye bygning. Desuden vil støj fra transporten i forbindelse med afhentning af færdigvarer blive flyttet til den nye indkørsel.

Den nye bygning vil skærme for støjen fra kørsel til og fra virksomheden, og en del af den interne kørsel på virksomheden vil blive reduceret.

Til og fra kørselsforhold

S støj fra transporten i forbindelse med afhentning af færdigvarer vil blive flyttet til den nye indkørsel.

De udendørs aktiviteter omfatter primært af- og pålæsning af råvarer, mellemvarer og værdigvarer samt affaldshåndtering. Desuden forekommer der intern transport med trucks.

Øvrige miljøforhold

Affaldets sammensætning og mængde ændres ikke i forbindelse med projektet. Der etableres en ny pappresser i "pick & pack". Øvrig opbevaring og håndtering ændres ikke.

Der vil kun være begrænsede spildevandsmængder i form af vaskevand fra kølelageret. Der vil ske en udvidelse af det befæstede areal og dermed af det opsamlede overfladevand. Begge vandstrømme bliver bortledt til det kommunale spildevandssystem i henhold til gældende tilslutningstilladelse.

Der vil ikke være afkast fra kølelageret, hvorfor der ikke vil være øgede emissioner til luft.

På den baggrund er det Miljøstyrelsens samlede vurdering, at etableringen af kølelageret kan rummes indenfor virksomhedens eksisterende miljøgodkendelse, og ikke strider mod vilkår heri.

VVM

Der er foretaget VVM-screening af projekt etablering af kølelager +5 grader.

Chr. Hansen A/S er omfattet af VVM-lovens bilag 2, pkt. 6a og selve projektet er omfattet bilag 2, pkt. 13.a) ². "Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1).

Miljøstyrelsens VVM screening viser, at kendetegnet ved de potentielle miljøpåvirkninger og omfanget af miljøpåvirkningerne i forbindelse med etablering af kølelageret + 5 grader vurderes til ikke at have nogen væsentlig indvirkning på miljøet. Dette set i relation til påvirkningens omfang, grænseoverskridende karakter, grad, kompleksitet, sandsynlighed samt varighed, hyppighed og reversibilitet.

De kumulative effekter er vurderet til ingen væsentlig betydning, da etableringen af kølelageret betyder fjernelse af 15 mobile kølecontainere, og derved et samlet set forbedret projekt på miljøområdet. Sammen med mindre truck kørslen til og fra

---

² Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) af 10. maj 2017

udefaciliteterne når projektet står færdigt. Det færdige kølelager gør at truck kørsel ikke kan ses eller høres af det omkring liggende miljø.

Miljøstyrelsen vurderer, at projektet samlet set ikke er VVM-pligtigt. Miljøstyrelsens afgørelse om ikke VVM pligt er truffet den 29. juni 2017.

Udtalelse fra andre myndigheder

Sønderborg Kommune har haft følgende bemærkninger til ansøgningen:
Citat fra brevet af den 14. marts 2017;

"Hermed fremsendes Sønderborg Kommunes udtalelse til ansøgning om godkendelse af tilbygning til færdigvarelager samt etablering af nyt køleanlæg til lagerbygning på Chr. Hansen A/S i Gråsten, jf. § 7, stk. 3 i bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed.

Spildevandsforhold

Ifølge spildevandsplan 2009 – 2016 for Sønderborg Kommune er området separatkloakeret. Overfladevand bliver ledt til Rinkenæs bugt via udløb nr. U14024, mens spildevand bliver ledt til HUK Renseanlæg.

Virksomheden har i ansøgningsmaterialet foretaget en beregning af befæstigelsesgraden som konsekvens af de ansøgte ændringer. Denne er beregnet til 44,4 %. Da befæstigelsesgraden holder sig under 60 %, kræver det ansøgte ikke forsinkelse af overfladevand.

I forbindelse med det ansøgte projekt ønsker virksomheden at etablere gulvafløb i køle-teknik rummet. I kølehallen planlægges etableret kondensafløb fra fordampere og afløb fra sikkerhedsventil ved el-varmtvandsbeholder. Derudover forventes der afledt ca. 50 m³ sanitært spildevand samt ca. 12 m³ gulvvaskevand årligt fra den nye bygning. Sønderborg Kommune vurderer, at de beskrevne ændringer, kan indeholdes i den gældende tilladelse fra 2005 derfor ikke kræver en særskilt tilslutningstilladelse.

Trafikale forhold

I forbindelse med det ansøgte projekt ønsker virksomheden at etablere en ny indkørsel til virksomheden vest for den eksisterende i forbindelse med afhentning af færdigvarer. Den eksisterende indkørsel planlægges fortsat benyttet til levering af råvarer, afhentning af affald samt kørsel med personbiler til administrationen. Sønderborg Kommune vurderer ikke at der er nogen trafikale forhold, der gør, at virksomheden ikke kan opnå godkendelse til det ansøgte. Dog skal der gives en særskilt tilladelse til etableringen af indkørslen af kommunens vejmyndighed.

Forhold til kommunens planlægning

Ifølge Kommuneplan 2013-2025 for Sønderborg Kommune er matrikelnummer 858a Gråsten, Adsbøl beliggende i delområde 7.2.001.E. Området er ikke lokalplanlagt.

Området er af kommuneplanrammen udlagt til lettere industri i miljøklasse 1-3. Virksomheden er vurderet til at ligge i miljøklasse 5. Sønderborg vurderer dog, at der ikke er noget planmæssigt til hinder for, at virksomheden kan opnå godkendelse til det ansøgte.

Vand- og naturplaner

Det nærmeste terrestriske Natura 2000-område er Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov, der ligger i en afstand af ca. 1,2 km nordvest for virksomheden. Det nærmeste marine Natura 2000-område er Flensborg Fjord, Bredgrund samt farvandet omkring Als, der ligger i en afstand af ca. 400 meter sydøst for virksomheden. Som følge af projektets karakter og den afstanden udelukkes det, at etablering af det nye færdigvarelager samt køleanlæg vil påvirke Natura 2000-området.

Da projektet ikke omfatter ændring af eventuel til ledning af spildevand til vandmiljøet eller ændring af vandløb i øvrigt, er det ikke relevant at vurdere i forhold til vandplaner.

Bilag IV-arter i naturbeskyttelsesloven

I de tilstødende natur- og landbrugsarealer omkring virksomheden er der registeret følgende bilag IV-arter med følgende trusler:

Art	Trusler
<i>Hasselmus</i>	- Mangel på stabilitet - Fragmenterede levesteder - Intensiv drift - Ens aldrende kulturer
<i>Brun flagermus</i>	- Naturlig fjende er ugle.
<i>Dværgflagermus</i>	- Naturlige fjender som ugle, husmår og skovmår - Mangel på hule træer - At de ikke kan etablere dagrastepladser i bygninger nær skov - At deres vinterkvarterer ødelægges eller forringes
<i>Troldflagermus</i>	- Mangel på egnede hule træer, samt af hugst på træer
<i>Vandflagermus</i>	- Sløruglen - Mangel på hule træer, hvor den lever - Dårligere fødegrundlag som følge af tilgroede vandhuller
<i>Pipistrelflagermus</i>	- Ingen
<i>Sydflagermus</i>	- Nat- og slørugler

Sønderborg Kommune vurderer, at virksomhedens aktiviteter, ikke vil have en væsentlig påvirkning af flagermusene eller hasselmusene i området. Vurderingen baserer sig på, at området har været anvendt til industri og virksomhed i årtier og at der, i forbindelse med det ansøgte projekt, ikke fjernes bygninger eller beplantninger der kan være potentielle levesteder for truede arter.”

Udtalelse fra virksomheden

Virksomheden har ikke haft bemærkninger til afgørelsen.

Offentliggørelse og klagevejledning

Offentliggørelse

Miljøstyrelsens afgørelse annonceres og offentliggøres udelukkende digitalt. Materialet kan tilgås på www.mst.dk. Offentligheden har adgang til sagens øvrige oplysninger med de begrænsninger, der følger af lovgivningen.

Klage

Følgende har mulighed for at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet:

- ansøgeren
- enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald

- kommunalbestyrelsen
- Sundhedsstyrelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer i det omfang, de har klageret over den konkrete afgørelse, jf. miljøbeskyttelseslovens §§ 99 og 100
- lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø eller rekreative interesser som hovedformål, og som har ønsket underretning om afgørelsen

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr, som er på 900 kr. for private og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (<http://nmkn.dk/klage/>).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest den 28. juli 2017.

Betingelser, mens en klage behandles

Virksomheden vil kunne udnytte afgørelsen, mens Miljø- og Fødevareklagenævnet behandler en eventuel klage, medmindre nævnet bestemmer noget andet. Udnyttes afgørelsen, indebærer dette dog ingen begrænsning i Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve afgørelsen.

Orientering om klage

Hvis Miljøstyrelsen får besked fra Klageportalen om, at der er indgivet en klage over afgørelsen, orienterer Miljøstyrelsen virksomheden herom.

Miljøstyrelsen orienterer ligeledes virksomheden, hvis Miljøstyrelsen modtager en klage over afgørelsen fra en klager, som efter anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet er blevet fritaget for at klage via Klageportalen.

Herudover orienterer Miljøstyrelsen ikke virksomheden.

Søgsmål

Hvis man ønsker at anlægge et søgsmål om afgørelsen til domstolene, skal det ske senest 6 måneder efter, at Miljøstyrelsen har meddelt afgørelsen.

Liste over modtagere af kopi af afgørelsen

Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

BILAG

Bilag A: Ansøgning om miljøgodkendelse

BILAG A
Ansøgning om miljøgodkendelse

Ansøgning

Ansvarlig myndighed

Miljøstyrelsen

Tilknyttet myndighed

Sønderborg Kommune

Indsendt af

Lars Stern
Jernholmen 1
2650 Hvidovre

E-mail: dklrs@chr-hansen.com

Telefon 41731620

CVR / RID CVR:12516479-RID:34590988

Indsendt: 02-03-2017 16:08

BOM-nummer: MaID-2017-1023

Indsendelse nr.: 1

Fase: Ansøgning

Ansøgning for Miljøgodkendelse/ansøgning

Projekt: Sundsnæs 10, 6300 Gråsten

Klassifikation: Ingen klassifikationer

Ansøgningstyper Miljøgodkendelse/ansøgning af ny virksomhed eller udvidelse af eksisterende virksomhed

Sted(er)

Virksomheder CHR. HANSEN A/S, CVR: 12516479, P-nr.: 1002924640

Adresser Sundsnæs 10, 6300 Gråsten

Ansøgere

Lars Stern
Jernholmen 1
2650 Hvidovre
E-mail: dklrs@chr-hansen.com
Telefon: 41731620

Indholdsfortegnelse

Samlet oversigt over bilag i indsendelsen	1
Oversigt over dokumentation pr. fase	1
◦ Som del af ansøgningen	1
Angiv CVR og P-nummer	2
Ansøger og ejerforhold	2
Vælg listebetegnelse for virksomhedens aktiviteter	3
Forholdet til VVM	3
Beskriv det ansøgte projekt	3
Er din virksomhed en risikovirksomhed?	4
Midlertidige aktiviteter	4
Bygningsmæssige ændringer/udvidelser	4
Oversigtsplan af virksomhedens placering	4
Virksomhedens driftstid	5
Til- og frakørselsforhold	5
Tegninger over virksomhedens indretning	5
Virksomhedens produktionskapacitet	5
Virksomhedens procesforløb	6
Oplysninger om energianlæg	6
Driftsforstyrrelser og uheld	6
Oplysninger om valg af den bedste tilgængelige teknik (BAT)	6
Tegninger med placering og nummerering af virksomhedens luftafkast	6
Luftudledning fra hvert afkast	7
Emission fra diffuse kilder	7
Beregning af afkasthøjder	7
Tegninger over spildevandsforhold og befæstede arealer	7
Spildevand: Oplysning om, hvor spildevand ønskes afledt til	7
Spildevand: Tilslutning til kloak, oplysninger om oprindelse og vandmængde	8
Spildevand: Tilslutning til kloak, indholdsstoffer	8
Placering af virksomhedens støj- og vibrationskilder	9
Støj- og vibrationskilder	9
Affald - sammensætning og mængde	9
Affald - håndtering og opbevaring	9
Tegninger over placering af råvarer, hjælpestoffer og affald	10
Virksomhedens forslag til vilkår og egenkontrol	10
VVM - Arealanvendelse	10
VVM - Karakteristika for driftsfasen og anlægsperioden	10
VVM - Miljøforhold	11
VVM - Forhold til BREF	12
VVM - Projektets placering	13
Andre relevante oplysninger	14
Tidligere indsendelser	14

Samlet oversigt over bilag i indsendelsen

Bilag med versionskode	Refereret fra
Bilag 1. Oversigtskort med arealanvendelse i omgivelserne.pdf SHA1:A344D20F6ADEBFF7BE3536E88D71D15817339CA3	Oversigtsplan af virksomhedens placering
Bilag 2. Plantegning med alle bygninger. på ejendommen. Part 1.pdf SHA1:479D4010AFDAB63E3B7115DA8C6B687DEE3078F6	Tegninger over virksomhedens indretning
Bilag 3. Situationsplan for nye bygninger.pdf SHA1:E4534106CF64FA95A4461CF1FA6B83DBDB635DE9	Tegninger over virksomhedens indretning Tegninger over placering af råvarer, hjælpestoffer og affald
Bilag 4. Interne køreveje og støjkilder. Part 1.pdf SHA1:B82CB46A1F222F037DCE9D02606010864F5324EB	Tegninger over virksomhedens indretning
Bilag 5. Kloaktegning.docx SHA1:287124C13E61D064E70FB72D8EDCDB29F238619B	Tegninger over spildevandsforhold og befæstede arealer
Bilag 6. Befæstede arealer.pdf SHA1:FB3226A2BF03D9D4CE398704ED45BBDF87AD734E	Tegninger over spildevandsforhold og befæstede arealer
Bilag 7. Datablad for Neomax GSM.pdf SHA1:CE3CBFC9224CA0E387ED5DD1B6CC3A71D822E972	Spildevand: Tilslutning til kloak, indholdsstoffer
Bilag 8. Støjberegning. Miljømåling. Ekstern støj.pdf SHA1:3AC7407934D815D1F4198E0A68BCF337B074795C	Placering af virksomhedens støj- og vibrationskilder
Samlet ansøgning om miljøgodkendelse til nyt færdigvarelager.pdf SHA1:1E35C91C5FCC7CD3AB1B35D38BD61B21780C26C7	Andre relevante oplysninger
VVM anmeldelse - Chr. Hansen Gråsten.pdf SHA1:3C9EEB0D427A89C74140E5442E46D7440F3CDE66	Andre relevante oplysninger

Oversigt over dokumentation pr. fase

Som del af ansøgningen

Den dokumentation der skal vedlægges ansøgningen når den indsendes.

Udfyldt	Obligatorisk	Bilag	Dokumentation
x	x		Angiv CVR og P-nummer
x	x		Ansøger og ejerforhold
x	x		Vælg listebetegnelse for virksomhedens aktiviteter
x			Forholdet til VVM
x			Beskriv det ansøgte projekt
x			Er din virksomhed en risikovirksomhed?
x			Midlertidige aktiviteter
x	x		Bygningsmæssige ændringer/udvidelser
x	x	x	Oversigtsplan af virksomhedens placering
x			Virksomhedens driftstid
x			Til- og frakørselsforhold
x		x	Tegninger over virksomhedens indretning
x	x		Virksomhedens produktionskapacitet
x	x		Virksomhedens procesforløb

x	x		Oplysninger om energianlæg
x	x		Driftsforstyrrelser og uheld
x	x		Oplysninger om valg af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
x	x		Tegninger med placering og nummerering af virksomhedens luftafkast
x	x		Luftudledning fra hvert afkast
x	x		Emission fra diffuse kilder
x	x		Beregning af afkasthøjder
x	x	x	Tegninger over spildevandsforhold og befæstede arealer
x	x		Spildevand: Oplysning om, hvor spildevand ønskes afledt til
x	x		Spildevand: Tilslutning til kloak, oplysninger om oprindelse og vandmængde
x	x	x	Spildevand: Tilslutning til kloak, indholdsstoffer
x	x	x	Placering af virksomhedens støj- og vibrationskilder
x	x		Støj- og vibrationskilder
x	x		Affald - sammensætning og mængde
x	x		Affald - håndtering og opbevaring
x	x	x	Tegninger over placering af råvarer, hjælpestoffer og affald
x	x		Virksomhedens forslag til vilkår og egenkontrol
x	x		VVM - Arealanvendelse
x	x		VVM - Karakteristika for driftsfasen og anlægsperioden
x	x		VVM - Miljøforhold
x	x		VVM - Forhold til BREF
x	x		VVM - Projektets placering
x		x	Andre relevante oplysninger

Angiv CVR og P-nummer

CVR-nummer

12516479 - CHR. HANSEN A/S

P-nummer

1002924640 - CHR HANSEN A/S

Sundsnæs 10

6300 Gråsten

Ansøger og ejerforhold

Formularfelt	Udfyldt værdi
Ansøgers navn	Chr. Hansen A/S
Vejnavn	Bøge Allé
Vejnummer	10-12
Postnummer	2970
By	Hørsholm
Virksomhedens navn	Chr. Hansen A/S

Vejnavn	Sundsnes
Vejnummer	10
Postnummer	6300
By	Gråsten
Angiv matrikelnummer, hvis det er forskelligt fra det fremsøgte	
Angiv P-numre, hvis der søges til flere P-numre	
Bemærkning	
Kontaktperson	Lars Stern
Vejnavn	Jernholmen
Vejnummer	1-27
Postnummer	2650
By	Hvidovre
Telefonnummer	41731620
Mailadresse	dklrs@chr-hansen.com
Er ejer forskellig fra ansøger?	Nej [Kode: false]
Eventuelle yderligere bemærkninger	Virksomheden har hovedkontor i Hørsholm.

Vælg listebetegnelse for virksomhedens aktiviteter

Hovedaktivitet

Bilag 2, Listepunkt D 210 b, Fremstilling, aftapning og oplag af kemiske stoffer og produkter, Fremstilling af organiske, uorganiske, tilsætningsstoffer eller hjælpestoffer, Virksomheder, der ved en kemisk eller biologisk proces fremstiller flg.:

Biaktiviteter

Ingen valgt

Forholdet til VVM

Formularfelt	Udfyldt værdi
Er projektet opført på bilag 1 til VVM bekendtgørelsen	Nej [Kode: false]
Hvis ja, angiv punktet på bilag 1	
Er projektet opført på bilag 2 til VVM bekendtgørelsen	Ja [Kode: true]
Hvis ja, angiv punktet på bilag 2	13a
Eventuelle yderligere bemærkninger	<p>Projektet er omfattet af bilag 2 punkt 13 a), idet virksomheden er omfattet af bilag 2 punkt 6a i VVM-bekendtgørelsen.</p> <p><i>13a: Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1).</i></p> <p>Projektet vurderes dog ikke at have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.</p>

Beskriv det ansøgte projekt

Redegørelse:

Chr. Hansen A/S fremstiller osteløbe og koagulanter til enzymproduktion, der sælges som halvfabrikata til fødevarerindustrien. Produkterne fremstilles både i flydende form og i pulverform. På virksomhedens site i Gråsten foregår både produktion, pakning, oplagring og distribution.

Virksomheden har i en periode anvendt mobile kølecontainere til opbevaring af færdigvarer, da kapaciteten på færdigvarelageret er for lille.

For at øge lagerkapaciteten til færdigvarer planlægger Chr. Hansen at etablere en tilbygning på ca. 2.400 m² til færdigvarelager. Da færdigvarelageret skal holdes på en temperatur på 5 grader C, planlægges der samtidigt etableret et køleanlæg til den nye lagerbygning. Bygningen planlægges etableret som en tilbygning til den østlige ende af bygning G2, hvor der p.t. blandt andet er færdigvarelager. De træer, der er placeret i området, hvor den nye tilbygning planlægges etableret, vil blive fældet.

På nordsiden af den nye bygning planlægges etableres et nyt logistikkontor og et teknikrum, der skal facilitere færdigvarelageret. Disse bygninger vil være 4 meter høje, mens selve lagerbygningen vil være 8 meter høj (7 meter indvendigt).

Projektet forventes at medføre større lagerkapacitet, mere miljøvenlige køleanlæg, bedre udnyttelse af de eksisterende bygninger samt bedre og mere sikre køreveje.

Projektet medfører ikke ændringer i selve produktionen.

Er din virksomhed en risikovirksomhed?

Formularfelt	Udfyldt værdi
Afkryds her, hvis din virksomhed er omfattet af risikobekendtgørelsen	Nej [Kode: false]
Eventuelle yderligere bemærkninger	

Midlertidige aktiviteter

Formularfelt	Udfyldt værdi
Er det ansøgte projekt midlertidigt	Nej [Kode: false]
Angiv ophørsdato	
Eventuelle yderligere bemærkninger	Projektet er varigt.

Bygningsmæssige ændringer/udvidelser

Formularfelt	Udfyldt værdi
Kræver det ansøgte bygnings- eller anlægsmæssige udvidelser eller ændringer?	Ja [Kode: true]
Startdato for bygge- anlægsarbejde.	01.09.2017
Slutdata for bygge- anlægsarbejde.	01.09.2018
Ansøges om fremtidige udvidelser/ændringer, der opstartes senere?	Nej [Kode: false]
Hvis ja, beskriv eller vedlæg dokumentation for de planlagte ændringer og udvidelser. Husk det forventede starttidspunkt.	
Angiv startdato for virksomhedens drift eller idriftsættelse af ansøgte ændringer.	01.09.2018
Eventuelle yderligere bemærkninger	

Oversigtsplan af virksomhedens placering

Der er ingen indtegninger

Bilag

[Bilag 1. Oversigtskort med arealanvendelse i omgivelserne.pdf](#)

Virksomhedens driftstid

Redegørelse:

Projektet medfører ingen ændringer i driftstiden.

Den nuværende driftstid er døgndrift.

Den primære driftstid, herunder kørsel til- og fra virksomheden vil dog være i tidsrummet kl. 6.00-18.00.

Til- og frakørselsforhold

Redegørelse:

Der planlægges etableret en ny indkørsel med port til virksomheden fra Sundsnæs til kørsel i forbindelse med afhentning af færdigvarer.

Den eksisterende indkørsel fra Sundsnæs planlægges fortsat benyttet til levering af råvarer, afhentning af affald samt kørsel med personbiler til administrationen.

Ændringen forventes at reducere støjbidraget til boligområdet syd for virksomheden, da afhentningen af færdigvarer vil blive flyttet længere væk fra boligområdet og afskærmet af bygningen til færdigvarelager.

Chr. Hansen er i dialog med vejmyndigheden om tilladelse til etablering af ny indkørsel.

Tegninger over virksomhedens indretning

Der er ingen indtegnninger

Bilag

[Bilag 2. Plantegning med alle bygninger. på ejendommen Part 1.pdf](#)

[Bilag 3. Situationsplan for nye bygninger.pdf](#)

[Bilag 4. Interne køreveje og støjkluder Part 1.pdf](#)

Virksomhedens produktionskapacitet

Redegørelse:

Der sker ikke ændringer i selve produktionen eller de producerede mængder.

Nuværende produktionskapacitet:

10.000 tons enzymer og bearbejdet halvfabrikata

Kapacitet fremover:

10.000 tons enzymer og bearbejdet halvfabrikata

Ændringerne omfatter ny placering af færdigvarer og mellemvarerne af pulver i den nye lagerbygning. Desuden flyttes eksisterende palleterings- og foliemaskine fra bygning G2 til det nordvestlige hjørne af det nye færdigvarelager.

Lagerkapaciteten til mellem- og færdigvarer forventes at stige fra 1000 tons (1000 paller) til ca. 2400 tons (2400 paller).

I dag sker al transport af råvarer til virksomheden samt afhentning af færdigvarer via bygning G2. Fremover etableres der kontor til kureraktiviteter og et logistikkontor til administrationen af færdigvarer i forbindelse med det nye færdigvarelager, og al transport i forbindelse med færdigvarer vil ske via ny indkørsel og nedkørselsramper til den nordøstlige del af den nye lagerbygning.

Endvidere indrettes en del af lagerbygningen med et "pick & pack" område, hvor medarbejdere plukker af pallerne med færdigvarer og pakker i mindre mængder alt efter kundernes bestilling.

Virksomhedens procesforløb

Markeret ikke relevant:

Projektet medfører ingen ændringer i virksomhedens procesforløb for materialestrømme, væsentlige forureningsgenererende processer og affaldsproduktion.

Oplysninger om energianlæg

Markeret ikke relevant:

Projektet medfører ingen ændringer i virksomhedens energianlæg.

Driftsforstyrrelser og uheld

Redegørelse:

Etablering af ny indkørsel og køreveje for færdigvarer forventes at øge sikkerheden og mindske risikoen for uheld, da trafikken fordeles bedre på grunden.

P.t. er trafikbelastningen ved det sydvestlige hjørne af bygning G2 stor, og der kører både store lastbiler, varevogne, personbiler og trucks på et begrænset område.

Med gennemførelse af projektet vil den tunge trafik fra afhentning af færdigvarer samt kurerkørsel ske fra den modsatte ende af grunden, så trafikbelastningen spredes, og dermed vurderes det også, at risikoen for uheld reduceres.

Der vurderes ikke at være andre ændringer i risikoen for uheld og driftsforstyrrelser.

Oplysninger om valg af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Redegørelse:

Virksomheden er ikke omfattet af bindende BAT-krav, men der er stor fokus på, at udvidelsen sker i overensstemmelse med den bedst tilgængelige teknik, BAT.

Det nye færdigvarelager og tilhørende udstyr planlægges således etableret efter principperne om anvendelse af BAT.

Neden for er nævnt en række tiltag, som bidrager til, at projektet lever op til BAT.

Virksomheden er omfattet af hele koncernens kvalitets- og miljøledelsessystem, og der findes procedurer og instruktioner for løbende forbedringer af miljøforholdene på virksomheden. Virksomheden er ISO 14001 certificeret, og virksomheden er påbegyndt implementering af energiledelse efter principperne i ISO 50001. Det forventes, at virksomheden har implementeret energiledelse medio 2018, men virksomheden planlægger ikke p.t. at blive certificeret. I den nye bygning monteres en intern energimåler på varme anlægget.

Med projektet vil det eksisterende køleanlæg, der anvender R22 som kølemiddel, blive bortskaffet til godkendt modtageanlæg, og det nye køleanlæg vil anvende CO₂ som kølemiddel.

Al belysning i den nye lagerbygning og udendørs vil være energieffektiv LED-belysning for at sikre lavest muligt energiforbrug til belysning.

Den nye kontorbygning planlægges opvarmet med overskudsvarme fra det nye køleanlæg suppleret med en varmepumpe og evt. el-radiator til brug i længere kolde perioder, hvor der ikke produceres overskudsvarme.

Endvidere vil taget på den nye lagerbygning blive etableret, så det er forberedt til at sætte solceller op på et senere tidspunkt. Der er ikke konkrete planer om at etablere solcelleanlæg, men det kan blive relevant i fremtiden.

Kontorbygning og teknikrum planlægges etableret ca. halvt så høje som selve lagerbygningen for at undgå en unødvendig stor bygningsvolumen, der ikke kan udnyttes. Det giver samtidigt mulighed for, at køleanlæggets kondensator kan placeres på taget af teknikbygningen, hvorved lagerbygningen kan fungere som støjreducerende foranstaltning i forhold til Egersund Brovej og det bagvedliggende boligområde.

Der anvendes ikke stoffer optaget på Miljøstyrelsens liste over uønskede stoffer.

Tegninger med placering og nummerering af virksomhedens luftafkast

---

Markeret ikke relevant:

Der sker ingen ændringer af virksomhedens luftafkast i forbindelse med projektet.

Luftudledning fra hvert afkast

Markeret ikke relevant:

Der etableres ikke nye procesudsugningsanlæg.

I kontorbygningen etableres der balanceret mekanisk ventilation vha. en lille unit med modstrømsveksler, filtre og varmeplade samt ventilatorer. Der blæses tempereret friskluft ind i kontordelen. Der etableres udsugning i toiletrum, tekøkken og depot. Der vælges en unit, som er så lav, at den kan monteres over nedsænket loft, med service op gennem bunden.

Pick & Pack rummet ventileres naturligt vha. ventiler i facaden og taghætte.

Køleteknikrummet ventileres ligeledes naturligt, som Pick & Pack rummet.

Kølehallen ventileres kun med frisk luft, når døre og porte ud til det fri åbnes.

Emission fra diffuse kilder

Redegørelse:

Der forekommer ikke diffuse luftemissioner fra virksomheden.

Beregning af afkasthøjder

Redegørelse:

Der sker ingen ændringer af afkast fra virksomheden i forbindelse med projektet. Det vurderes derfor ikke relevant at udføre OML-beregninger.

Tegninger over spildevandsforhold og befæstede arealer

Der er ingen indtegninger

Bilag

[Bilag 6. Befæstede arealer.pdf](#)

[Bilag 5. Kloaktegning.docx](#)

Spildevand: Oplysning om, hvor spildevand ønskes afledt til

Formularfelt	Udfyldt værdi
Er der spildevand, der skal afledes til kloaksystemet?	Ja [Kode: true]
Er der spildevand, der udledes direkte til vandløb, søer, havet?	Nej [Kode: false]
Er der spildevand, der afledes på en anden måde?	Nej [Kode: false]
Angiv hvilken anden afledningsform der benyttes	
Afledes der kølevand fra virksomheden?	Nej [Kode: false]
Eventuelle yderligere bemærkninger	Der planlægges etableret ny tilslutning til forsyningsselskabets spildevandsledning i Sundsnæs. Overfladevand fra befæstede arealer vil blive afledt til regnvandsledning i Sundsnæs via afløbsrende for enden af de nye ramper til pålæsning af lastbiler. Overfladevandet ledes gennem et sandfang, før udledningen til regnvandsledningen. Der skal ikke afledes kølevand.

Spildevand: Tilslutning til kloak, oplysninger om oprindelse og vandmængde

Formularfelt	Udfyldt værdi
Oplys om alle spildevandstypers oprindelse	<p>Der vil blive afledt sanitært spildevand fra toiletter, håndvask og vask i te-køkken.</p> <p>Desuden planlægges der etableret en udslagsvask og et gulv afløb i en grube i lagerhallen til tømning af gulvvaskevand fra rengøringsmaskine.</p> <p>Endvidere planlægges etableret gulv afløb i køle-teknik rummet.</p> <p>I kølehallen planlægges etableret kondens afløb fra fordampere og afløb fra sikkerhedsventil ved el-varmtvandsbeholder.</p> <p>Overfladevand fra de nye befæstede arealer og tagvand vil blive afledt via sandfang til forsyningsselskabets regnvandsledning.</p>
Oplys om maksimal mængde af spildevand afledt pr. døgn og pr. år	<p>Processpildevand: Det forventes, at der vil blive vasket gulv 2-3 gange ugentligt i de nye bygninger, hvor der vil blive udledt 60-80 liter spildevand pr. gang svarende til ca. 12 m³ årligt.</p> <p>Den samlede årlige mængde sanitært spildevand fra de nye bygninger forventes at være ca. 50 m³ årligt.</p> <p>De nye mængder spildevand vil samlet set være marginale og helt uden betydning i forhold til den eksisterende udledning af spildevand fra virksomheden på ca. 20.000 m³ årligt</p>
Oplys om variationen i afledningen over døgn, uge, måned eller år.	<p>Gulvvaskevand forventes at blive afledt 2-3 gang om ugen.</p> <p>Sanitært spildevand forventes afledt med samme variation som alm. husspildevand.</p> <p>Der forventes ikke at være variationer i spildevandet fra de nye bygninger set i forhold til den samlede mængde spildevand fra virksomheden.</p>
Angiv spildevandets pH-værdi	6-9
Oplys om eventuelle mikroorganismer	Der vil ikke blive udledt mikroorganismer med spildevandet fra det nye færdigvarelager.
Angiv kapaciteten af rensesanstaltninger.	
Beskriv rensningsmetoder og rensningsgrad.	Nærmere oplysninger om sandfangets størrelse og kapacitet vil blive eftersendt, når der foreligger en kloakplan. Afløb og sandfang vil blive etableret efter de gældende normer og standarder og inden for rammerne af den gældende spildevandstilladelse.
Eventuelle yderligere bemærkninger	<p><u>Temperatur:</u></p> <p>Det udledte spildevand forventes at have en temperatur på mellem 15 og 40 grader C, når det udledes til kloak. Kondensvandet fra fordampere vil være varmt, men ikke over 50 grader C.</p> <p><u>Samlet vurdering:</u></p> <p>Set i forhold til den eksisterende udledning af spildevand fra virksomheden på ca. 20.000 m³ årligt, er den øgede spildevandsmængde fra færdigvarelageret uden betydning, og den kan rummes i den eksisterende tilslutningstilladelse.</p>

Spildevand: Tilslutning til kloak, indholdsstoffer

Markeret ikke relevant:

Der vil blive anvendt rengøringsmidlet Neomax DSM i blandingsforhold 1 ml pr. liter. Det er beregnet til gulvvaskemaskinen og indeholder ingen A- eller B-stoffer. Det forventede årlige forbrug af vaskemidlet er således ca. 12 liter årligt. Datablad for Neomax er vedlagt (bilag 5).

Der forventes ikke at blive udledt næringsstoffer med spildevandet ud over de mængder, der forekommer i alm. husholdningsspildevand.

Bilag

[Bilag 7. Datablad for Neomax GSM.pdf](#)

Placering af virksomhedens støj- og vibrationskilder

Der er ingen indtegninger

Bilag

[Bilag 8. Støjberegning. Miljømåling. Ekstern støj.pdf](#)

Støj- og vibrationskilder

Formularfelt	Udfyldt værdi
Beskriv støj- og vibrationskilder (inkl. lavfrekvent støj og infralyd)	<p>Projektet vil medføre to nye støjkluder fra nyt køleanlæg ved teknikrummet på nordsiden af den nye bygning. Desuden vil støj fra transporten i forbindelse med afhentning af færdigvarer blive flyttet til den nye indkørsel.</p> <p>Den nye bygning vil skærme for støjen fra kørsel til og fra virksomheden, og en del af den interne kørsel på virksomheden vil blive reduceret.</p> <p>De udendørs aktiviteter omfatter primært af- og pålæsning af råvarer, mellemvarer og færdigvarer samt affaldshåndtering. Desuden forekommer der intern transport med trucks.</p> <p>Projektet forventes ikke at medføre lavfrekvent støj eller infralyd.</p>
Beskriv planlagte støj- og vibrationsdæmpende foranstaltninger	<p>Ventilationsanlæg forsynes med vibrationsdæmpere og lydæmpere. Køleaggregat forsynes med vibrationsdæmpere.</p> <p>Desuden er den nye bygning og den nye indkørsel placeret, så den vil skærme for støj i forhold til nærliggende boligområde syd for virksomheden.</p>
Eventuelle yderligere bemærkninger	<p>Chr. Hansen har fået udført støjberegninger af virksomhedens samlede støjmæssige påvirkning af omgivelserne efter etableringen af nyt færdigvarelager.</p> <p>Beregningerne er vedlagt i bilag 6 (se forrige punkt) og viser, at Chr. Hansen forventes at overholde de fastsatte støjgrænser for virksomheden efter etableringen af nyt færdigvarelager.</p>

Affald - sammensætning og mængde

Formularfelt	Udfyldt værdi
Eventuelle yderligere bemærkninger	Affaldets <i>sammensætning og mængde</i> ændres ikke i forbindelse med projektet.

Affaldsammensætning og mængde

Affaldsfraktion	Mængde/år	Enhed
-----------------	-----------	-------

Affald - håndtering og opbevaring

Formularfelt	Udfyldt værdi
Beskriv hvordan affaldet håndteres og opbevares på virksomheden	Der etableres en ny pappresser i pick & pack området. Øvrig opbevaring og håndtering af affaldet ændres ikke.
Eventuelle yderligere bemærkninger	

Angiv mængden af affald og restprodukter, som oplagres på virksomheden

Affaldsfraktion	Maksimal oplagret mængde	Enhed (mængde/år)	type (affald eller restprodukt)
-----------------	--------------------------	-------------------	---------------------------------

Tegninger over placering af råvarer, hjælpestoffer og affald

Der er ingen indtegninger

Bilag

[Bilag 3. Situationsplan for nye bygninger.pdf](#)

Virksomhedens forslag til vilkår og egenkontrol

Redegørelse:

Der foreslås ingen nye vilkår i miljøgodkendelsen, da projektet ikke forventes at medføre nye vilkår.

VVM - Arealanvendelse

Formularfelt	Udfyldt værdi
Angiv det fremtidige samlede bebyggede m2	8700
Angiv det fremtidige samlede befæstede areal m2	8500
Angiv om der er behov for grundvandssænkning	Nej [Kode: false]
Hvis ja, angiv hvor mange m3 der er behov for at udpumpe	
Angiv projektets samlede grundareal i ha eller m2	4500
Angiv måleenhed ha eller m2	m2
Angiv projektets samlede bebyggede areal i m2	
Angiv projektets samlede befæstede areal i m2	2100
Angiv projektets samlede bygningsmasse i m3	17000
Angiv projektets maksimale bygningshøjde i m	8
Angiv om projektet berører flere kommune end beliggenhedskommunen	Projektet berører ikke andre kommuner end beliggenhedskommunen.
Eventuelle yderligere bemærkninger	

VVM - Karakteristika for driftsfasen og anlægsperioden

Formularfelt	Udfyldt værdi
Angiv anlægsperioden	01/09/2017-01/09/2018

Angiv vandmængde i anlægsperioden	Op til 50 m ³ sanitært spildevand fra håndværkere
Angiv affaldstype og mængder i anlægsperioden	Der forventes ikke at forekomme affald ud over alm. emballageaffald og affald i form af jord og andet alm. byggeaffald. Bygningen opføres på arealer, hvor der p.t. ikke er bebygget, så der vil ikke være affald fra nedrivning af eksisterende bygninger.
Angiv spildevandsmængde og type i anlægsperioden	Der vil efter behov blive opstillet en mandskabsvogn til håndværkerne under byggearbejdet. Spildevand fra mandskabsvognen vil blive opsamlet i tank og bortskaffet til godkendt modtageanlæg. Der forventes ikke at forekomme spildevand i øvrigt fra byggeprojektet.
Angiv håndtering af regnvand i anlægsperioden	Regnvand vil blive afledt til forsyningsselskabets eksisterende regnvandssystem.
Råstoffer – oplys om type og mængde i driftsfasen	Projektet medfører ingen ændringer i typen og mængden af indkomne råvarer i driftsfasen.
Mellemprodukter – oplys om type og mængde i driftsfasen	Midlertidig opbevaring af mellemprodukter i form af emballerede enzymer i pulverform flyttes fra bygning G2 til den nye lagerbygning. Lagerkapaciteten for disse mellemprodukter vil i driftsfasen være 2.400 tons. Der sker ikke ændringer for øvrige mellemprodukter.
Færdigvarer – oplys om type og mængde i driftsfasen	I det nye færdigvarerlager vil der være kapacitet til opbevaring af 2400 tons færdigvarer i form af enzymer fra animalsk løbe, fermenteret løbe og mikroløbe i henholdsvis pulverform og flydende form.
Vand – mængde i driftsfasen	Vandforbruget i de nye bygninger forventes at være omkring 50 m ³ årligt til rengøring og toiletter, hvilket vurderes ubetydeligt i forhold til det nuværende vandforbrug på ca. 20.000 m ³ årligt.
Angiv håndtering af regnvand i driftsperioden	Regnvand ledes til forsyningens regnvandsledning.
Er der behov for belysning, som i aften og nattetimer vil kunne oplyse naboarealer og omgivelserne?	Ja [Kode: true]
Hvis ja, angiv og begrund omfanget	<p>Anlægsfasen:</p> <p>Belysning vil finde sted i aften- og nattetimerne i forbindelse med anlægsarbejdet af sikkerhedshensyn. Lyset vil blive placeret og afskærmet, så det ikke generer omgivelserne.</p> <p>Driftsfasen:</p> <p>Der vil blive opsat LED udendørsbelysning ved de nye befæstede udendørsarealer. Lyset vil blive placeret og afskærmet, så det ikke generer naboerne.</p>
Forudsætter projektet etablering af selvstændig vandforsyning?	Nej [Kode: false]
Eventuelle yderligere bemærkninger	

VVM - Miljøforhold

Formularfelt	Udfyldt værdi
Er projektet omfattet af en eller flere af Miljøstyrelsens vejledninger eller bekendtgørelser om støj?	Ja [Kode: true]
Hvis ja, angives navn og nr. på den eller de pågældende vejledninger eller bekendtgørelser	Projektet er i anlægsfasen omfattet af bekendtgørelse nr. 467 af 23/5/2016 om miljøregulering af visse aktiviteter. I anlægsfasen er projektet desuden omfattet af Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer .
Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer?	Ja [Kode: true]
Hvis nej, angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen	
Vil det samlede anlæg, når projektet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier	Ja [Kode: true]

for støj og vibrationer?

Hvis nej, angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen

Giver projektet anledning til lugtgener eller øgede lugtgener i anlægsperioden og/eller i driftsfasen? Nej [Kode: false]

Hvis ja, angiv omfang og forventet udbredelse

Beskriv de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge eller begrænse væsentlige skadelige virkninger for miljøet

Projektet er i sig selv en del af en plan for at erstatte brugen af R22 som kølemiddel med et mere miljøvenligt kølemiddel (ammoniak eller CO₂) samt at sikre kapacitet til opbevaring af alle mellem- og færdigvarer på køl i en moderne lagerbygning frem for den nuværende opbevaring i kølecontainere med relativt støjende køleanlæg.

Projektet vil desuden betyde, at en stor del af den tunge trafik flyttes væk fra det nærliggende boligområde syd for virksomheden til grundens nordøstlige område og afskærmes af den nye lagerbygning.

Teknikbygningen indrettes med 4 meters højde, mens selve lagerbygningen planlægges etableret 8 meter høj. Det betyder, at tekniske installationer på taget af teknikbygningen vil blive afskærmet i forhold til boligområdet syd for virksomheden.

Er projektet omfattet Miljøstyrelsens vejledninger, regler og bekendtgørelser om luftforurening? Nej [Kode: false]

Hvis ja, angives navn og nr. på den eller de pågældende vejledninger, regler eller bekendtgørelser.

Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening? Ja [Kode: true]

Hvis nej, angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen.

Vil det samlede anlæg kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening? Ja [Kode: true]

Hvis nej, angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen.

Vil projektet give anledning til støvgener eller øgede støvgener i anlægsperioden eller i driftsfasen? Nej [Kode: false]

Hvis ja, angives omfang og forventet udbredelse.

Eventuelle yderligere bemærkninger

Der vil ikke være luftemissioner i forbindelse med anlægsarbejdet ud over udstødningsgasser fra maskinerne.

Der etableres ingen procesafkast fra den nye lagerbygning.

Der vil ikke forekomme luftemissioner ud over udstødningsgasser fra entreprenørmaskiner.

Støvdannelse i anlægsperioden forventes at være begrænset.

Projektet medfører ikke støvemissioner i driftsfasen.

VVM - Forhold til BREF

Formularfelt

Udfyldt værdi

Er anlægget eller dele af anlægget omfattet af BREF-dokumenter? Nej [Kode: false]

Hvis ja, angiv hvilke.

Anlægget er ikke direkte omfattet af BREF-dokumenter.

Da virksomheden ikke er omfattet af IE-direktivet, virksomheden heller ikke direkte omfattet af BREF-dokumenter. I forbindelse med ændringer på virksomheden, skal det dog beskrives, at virksomheden anvender den bedst tilgængelige teknik. I den forbindelse er følgende BREF'er relevante:

Produktion af organiske finkemikalier

Emissioner fra oplagring

Begrundelse for overholdelse af BAT kan ses i punktet vedr. BAT i ansøgningen om miljøgodkendelse.

Vil anlægget kunne overholde de angivne BREF-dokumenter?

Hvis nej, angiv og begrund hvilke BREF-dokumenter, der ikke kan overholdes.

Er anlægget eller dele af anlægget omfattet af BAT-konklusioner?

Nej [Kode: false]

Vil anlægget kunne overholde de angivne BAT-konklusioner?

Hvis nej, angiv og begrund hvilke BAT-konklusioner, der ikke vil kunne overholdes.

Eventuelle yderligere bemærkninger

Virksomheden og projektet er ikke omfattet af bindende BAT-konklusioner, da den ikke er omfattet af IE-direktivet.

VVM - Projektets placering

Formularfelt	Udfyldt værdi
Er projektet placeret i et område med registreret jordforurening?	Nej [Kode: false]
Kan projektet rummes inden for lokalplanens generelle formål?	Ja [Kode: true]
Hvis nej, angiv hvorfor.	Der er ikke vedtaget en lokalplan for området.
Forudsætter projektet dispensation fra gældende bygge- og beskyttelseslinjer?	Ja [Kode: true]
Hvis ja, angiv hvilke	Der har været dialog med Sønderborg kommune omkring afstand til vejbyggelinje. Kommunen har dispenseret fra vejbyggelinjen under forudsætning af, at fjernelse af bygninger skal ske på virksomhedens egen regning i tilfælde af udvidelse af vejen.
Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer?	Nej [Kode: false]
Bemærkning til overstående	
Vil projektet kunne udgøre en hindring for anvendelsen af udlagte råstofområder?	Nej [Kode: false]
Bemærkning til overstående	
Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?	Nej [Kode: false]
Bemærkning til overstående	Den nye lagerbygning placeres >300 m fra kystlinjen og i bebygget erhvervsområde i byzone.
Forudsætter projektet rydning af skov?	Ja [Kode: true]
Bemærkning til overstående	I det sydlige skel på ejendommen er plantet en række løvtræer med bl.a. birk og poppel. Det beplantede areal er 6.680 m ² svarende til 0,67 ha. Beplantningen består primært af grantræer, anslået ca. 30 år gamle. Arealet er ikke registreret som fredskov. Der er ingen naturregistreringer i området (ifølge Arealinfo), og det vurderes, at naturindholdet i skoven er begrænset.
Vil projektet være i strid med eller til hinder for realiseringen af en rejst fredningssag?	Nej [Kode: false]
Bemærkning til overstående	Afstand til nærmeste fredede område er ca. 2 km. Der er ingen fredede områder i forslag inden for denne afstand.

Angiv afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste beskyttede naturtype i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.	Øst for ejendommen ligger en strandeng, ca. 90 m fra skel og ca. 300 m fra projektområdet. 200 m syd for ejendommen ligger en fersk eng.
Rummer § 3 området beskyttede arter? Angiv i givet fald hvilke.	Der er ikke oplysninger om besigtigelser af disse arealer på Arealinfo.
Angiv afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste fredede område.	Afstand til nærmeste fredede område er ca. 2 km.
Angiv afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste Habitatområde.	50mkring 500 meter syd for projektområdet findes Natura 2000-området nr. N197 Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als, som indeholder habitatområde H173 og fuglebeskyttelsesområde F64. Natura 2000-området omfatter kun marine områder, og udpegningsgrundlaget er to marine naturtyper (sandbanke og rev) samt arterne marsvin, hvinand og edderfugl.
Vil det samlede anlæg som følge af projektet kunne overholde kvalitetskravene for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet?	
Bemærkning til overstående	Der er ikke direkte udledning til vandløb, søer eller havet fra virksomheden.
Er projektet placeret i et område med særlige drikkevandsinteresser?	Nej [Kode: false]
Bemærkning til overstående	Arealet lige syd for ejendommen er område med drikkevandsinteresser. Der er ingen udpegning på Chr. Hansen A/S's ejendom.
Er der andre lignende anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte må forventes at kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)?	Nej [Kode: false]
Bemærkning til overstående	Virksomheden ligger i et industriområde, hvor der også ligger andre godkendelsespligtige virksomheder. Projektet medfører meget begrænset påvirkning af miljøet. Projektet forventes ikke at kunne medføre kumulative påvirkninger af miljøet.
Vil den forventede miljøpåvirkning kunne berøre nabolande?	Nej
Eventuelle yderligere bemærkninger	Uddybning af punkt om jordforurening: Arealet er områdeklassificeret, men det er ikke registreret som kortlagt på vidensniveau 1 eller 2. Fra relevante borer er der udtaget prøve af overjorden i forbindelse med projektet. Der er konstateret overskridelser af jordkvalitetskriterierne for benzo(a)pyren og sum af PAH'er i to borer. På den baggrund forventes det, at 25% af overjorden (mulden)er let forurenat. Intaktaflejringer er per definition rene. Den lettere forurenede jord vil blive håndteret i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Andre relevante oplysninger

Redegørelse:

Der ansøges om tilladelse til påbegyndelse af bygge- og anlægsarbejder før miljøgodkendelsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 33 stk. 2.

Vedlagt er en samlet ansøgning og VVM-anmeldelse i pdf for at lette sagsbehandlingen.

Bilag

[Samlet ansøgning om miljøgodkendelse til nyt færdigvarelager.pdf](#)

[VVM anmeldelse - Chr. Hansen Gråsten.pdf](#)

Tidligere indsendelser

Der er ingen tidligere versioner